

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 21-22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Богатиренко І., студентка 2 курсу факультету СПП
(Запорізький національний університет),
Голованова Т. П. к.пед.н., доц.
(Запорізький національний університет)

Дослідження вчених довели, що економічна віддача від освіти в жінок суттєво нижча, ніж у чоловіків, а це є одним із серйозних факторів формування жіночої бідності. Розподіл статей у різних за профілем навчальних закладах засвідчує певний дисбаланс у цій сфері. Гендерна асиметрія спостерігається в «маскулінізації» та «фемінізації» студентського контингенту серед певних видів середніх спеціалізованих і вищих навчальних закладів та відповідного профілю спеціалістів у структурі професійної зайнятості чоловіків і жінок. Наприклад, освітні заклади гуманітарного, медичного, соціально-культурного та педагогічного спрямування є привабливими для жінок, а заклади з військової справи, національної безпеки, державного управління, транспортного, інженерного, економічного та юридичного напрямку — для чоловіків. Таку гендерну диспропорцію можна пояснити однобічністю гендерної соціалізації, а також психологічним тиском навіюваних соціумом статевих стереотипів. Тому забезпечення гендерної рівності у соціально-педагогічній роботі вищого навчального закладу має стати визначальним напрямком і засобом покращення іміджу вищого навчального закладу.

Визначим основні напрямки забезпечення гендерної рівності в умовах соціально-педагогічній роботі вищого навчального закладу. Нові історичні, економічні та інші умови ведуть до виникнення нових вимог до якостей сім'янина, до його складових понять: «жінка», «чоловік», «діти», «материнство», «батьківство», «сімейна праця», «сімейні ролі», «відповідальність чоловіків та жінок за виховання та розвиток дітей», інтереси яких є пріоритетними.

Мета й завдання сімейного виховання в контексті документів гендерної рівності – це виховання жінок та чоловіків, вільних від традиційної сегрегації гендерних ролей: жінкам – дім, чоловікам – робоче місце. Зауважимо, що крім державних дитячих установ, не створюватимуться альтернативні моделі з догляду за дитиною та її виховання, турботу про дитину буде покладено на одного з батьків, частіше це буде мати: сім'ям не надаватиметься допомога в турботі про дитину. Отже, незалежно від освіти, набутої жінками, їх можливості інтеграції на ринку праці зменшаться. Зміна стереотипів і рівний

розподіл сімейних обов'язків стимулювала б інтеграцію та участь батьків у сімейному житті, що, в свою чергу, допоможе зменшити відчуження чоловіка від сім'ї і може сприяти зменшенню розлучень, розширити можливості жінок в економічному і суспільно-політичному житті. Виключення чоловіків з активної участі в сімейному житті та обмежена підтримка в особистій та загальній кризі зможуть стати причиною їх депресії, а в разі відсутності підтримки депресія може поступово поглиблюватися. З метою зменшення симптомів депресії чоловіки часто вдаються до таких неефективних способів, як алкоголь, наркотики, самогубство тощо. Але це не тільки знижує їх індивідуальний рівень добробуту, але й суттєво впливає на дітей та інших членів сім'ї, обмежує потенційний внесок чоловіків у народне господарство в цілому.

Практичне втілення в життя цієї ідеї потребує гендерної збалансованості в системі освіти, а саме: введення гендерної складової в освітні стандарти всіх спеціальностей в системі вищої і професійної освіти, в учбові плани підвищення кваліфікації викладачів; створення навчально-методичного об'єднання з гендерної експертизи навчальної літератури, професійній перепідготовці педагогічних кадрів, а також навчально-методичної бази для викладання основ гендерних знань (підручників, навчальних посібників для всіх ланок освітнього процесу). Особлива увага повинна приділятися тому, щоб учбове обладнання та підручники не мали дискримінаційного характеру по відношенню до тієї чи іншої статі. При здійсненні у закладах освіти консультацій та орієнтації з питань отримання освіти та професійної підготовки, дівчатам та хлопцям необхідно повідомляти про професії, які до цього часу вважались традиційно чоловічими або жіночими. Щоб формувати мотивацію до навчальних гендерних дисциплін, необхідно вивчати потреби та інтереси студентів, як жінок, так і чоловіків, усіляко заохочувати добровільну участь студентів у процесі просвітницької роботи з подолання традиційних гендерних стереотипів.

1. Теорія і практика формування гендерної рівності студентської молоді : монографія / Т. П. Голованова; Запоріж. нац. ун-т. - Запоріжжя, 2007. - 338 с.